

Darba samaksas pieaugums kļūst straujāks

Publicēts: 01.03.2018.

[Jaunami](#)

Ekonomisko aktivitāšu pieaugums veicina darba samaksas kāpumu. Saskaņā ar jaunākajiem Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2017. gadā turpināja augt vidējā bruto darba samaksa, un tās pieauguma temps bija straujāks pēckrīzes gados. Salīdzinot ar 2016. gadu, pērn darba samaksa pieauga par 7,9%, un bija 926 eiro. Papildu spiedienu uz darba samaksas kāpumu rada situācija darba tirgū, galvenokārt, atbilstoši kvalificēta darbaspēka trūkums atsevišķos darba tirgus segmentos.

Straujāk darba samaksa 2017. gadā pieauga privātajā sektorā – par 8,3%, savukārt sabiedriskajā sektorā – par 7,4%. Salīdzinot ar pirmskrīzes līmeni 2008. gadā, darba samaksa ir pieaugusi par 35,8%. Tajā skaitā privātajā sektorā darba samaksas pieaugums bija par gandrīz 47%, savukārt sabiedriskajā sektorā tas bija mērenāks – par 18 procentiem.

2017. gadā, salīdzinot ar 2016. gadu, vidējā neto darba samaksa pieauga par 7%. Savukārt reālā neto darba samaksa pieauga lēnāk – par 4%, ko ietekmēja patēriņa cenu kāpums.

Darba samaksa 2017. gadā pieauga visās tautsaimniecības pamatnozarēs, tomēr to dinamika bija atšķirīga. Straujākais darba samaksas pieaugums bija vērojams profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu nozarē, izglītībā, lauksaimniecībā, ieguves un apstrādes rūpniecībā, informācijas un komunikācijas pakalpojumu nozarē, kā arī pakalpojumu nozarēs, kur vidējās algas līmenis ir salīdzinoši zems – tirdzniecībā un izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu nozarē. Mērenāk darba samaksa auga valsts pārvaldē, mākslas, izklaides un atpūtas nozarē, ūdens apgādes, notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošanas un sanācijas nozarē.

Latvijas galvenajā eksporta nozarē - apstrādes rūpniecībā - 2017. gadā darba samaksa pieauga par 8,2%. Straujāk darba samaksa pieauga transportlīdzekļu ražošanā, gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošanā, iekārtu remonta un uzstādīšanas nozarē, farmaceitisko vielu ražošanā, gatavo metālizstrādājumu ražošanā un kokapstrādē.

Ekonomisko aktivitāšu pieaugums veicinās strauju darba samaksas kāpumu arī turpmāk. Lai straujais pieaugums nepasliktinātu Latvijas uzņēmumu konkurētspēju, nepieciešams palielināt produktivitāti. Tas lielā mērā ir saistīts ar investīcijām jaunās tehnoloģijās un cilvēkkapitālā, inovāciju u.c. faktoriem. Ekonomikas ministrija prognozē, ka kopumā šogad darba samaksas pieaugums būs līdzīgos tempos kā iepriekšējā gadā. Vidējo darba samaksu ietekmēs arī plānoto ēnu ekonomikas ierobežošanas pasākumu īstenošana.

Ieva Šnīdere

EM Tautsaimniecības struktūrpolitikas departamenta vecākā referente

<https://www.em.gov.lv/lv/darba-samaksas-pieaugums-klust-traujaks>